Ð³í»Éí³Í 2

ÐÐ ÎñÃáõÃÛ³Ý¨ ·Çï áõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛ³Ý¨ ÎñÃáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëï Çï áõï Çï ÏáÕÙÇó Çñ³Ï³Ý³óí³Í¨ Ý»ñÏ³ÛáõÙë Çñ³Ï³Ý³óíáÕ Íñ³·ñ»ñÁ` Ý³Ë³¹åñáó³Ï³Ý, ÙÇçÝ³Ï³ñ· ÏñÃáõÃÛ³Ý Ù³ëáí

êïáñ¨ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý ³qqային փոքրամասնությունների բնակչությամբ áõÝ»óáÕ ÐÐ բնակավայրերում նախադåñáó³Ï³Ý áõëáõÙÝ³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÁ կամ խմբերÁ.

²ñ³ñ³ïÇ Ù³ñ½Ç ¸ÇÙÇïñáíÇ ³ëáñ³Ï³Ý Ñ³Ù³ÛÝùáõÙ 1 Ù³ÝÏ³å³ñï»½` Ñ³Û»ñ»ÝÇ ուսուցմամբ, սակայն աշխատանքներ են տարվում երկրորդ խումբ բացելու ուղղությամբª ասորերենի ուսուցմամբ,

²ñï³ß³ïáõմ 1 մանկապարտեզ՝ ռուսերենի ուսուցմամբ, ²ñ³ñ³ïÇ Ù³ñ½Ç ½ÇÝíáñ³Ï³Ý Ï³Û³½áñÇ éáõë »ñ»Ë³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ,

ÞÇñ³ÏÇ Ù³ñ½Ç ¶ÛáõÙñÇ ù³Õ³ùáõÙ ½ÇÝíáñ³Ï³Ý Ï³Û³½áñÇ éáõë »ñ»Ë³Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ 2 Ù³ÝÏ³å³ñï»½` ռուսերենի ուսուցմամբ:

Àëï §ÐÐ å»ï³Ï³Ý ¨ Ñ³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ Ý³Ë³¹åñáó³Ï³Ý áõëáõÙÝ³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝների օրինակելի հաստիքացուցակի, խմբերի խտությունը, ÝáñÙ³ïÇíÝ»ñÁ Ñ³ëï³ï»Éáõ Ù³ëÇÝ¦ ÐÐ Î¶ Ý³Ë³ñ³ñÇ 26 ÑáõÝí³ñÇ 2007Ã. N 29-Ü Ññ³Ù³ÝÇ՝ երեխաների խմբերի խտության հավելվածում առանձին դրույթ է ÝíÇñí³Í ³½·³ÛÇÝ ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ »ñ»Ë³Ý»ñ å³ñáõÝ³ÏáÕ խմբերի գործարկման ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛ³ÝÁ՝ Ã»ññ³Ù³Éñí³Í Ñ³Ù³Ï³½Ùáí, ÇÝãÁ ÏËÃ³ÝÇ ³Û¹ »ñ»Ë³Ý»ñÇ ÁÝ¹·ñÏáõÙÁ Ý³Ë³¹åñáó³Ï³Ý ÏñÃáõÃÛ³Ý áõëáõÙÝ³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ£

²Ûëå»ë, ûñÇÝ³Ï, »Ã» Ý³Ë³¹åñáó³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ÝÏ³å³ñï»½³ÛÇÝ խմբերում երեխաների համակա½ÙÇ óáõó³ÝÇßÝ»ñÁ ë³ÑÙ³Ýí³Í »Ý 25-30, ³å³ ³½·³ÛÇÝ փոքրամասնություններով երեխաների խմբերի գործարկումը թույլատրվում է 8-10 »ñ»Ë³Ý»ñÇ ³éÏ³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ£

Արարատի մարզի Վերին Դվինի դպրոցում կան ասորերեն ուսուցմամբ դասաñ³ÝÝ»ñ, ãÏ³ ³ëáñ³Ï³Ý Ù³ÝÏ³å³ñï»½, ë³Ï³ÛÝ Ý»ñÏ³ÛáõÙë ³ëáñ³Ï³Ý Ñ³Ù³ÛÝùÁ Ó»éÝ³ñÏ»É ¿ Ý³ËÏÇÝ ÏÇë³ù³Ý¹ Ù³ÝÏ³å³ñï»½Ç ß»ÝùÇ í»ñ³Ýáñá·áõÙÁ՝ ³ÛÝ Ý³Ë³¹åñáó³Ï³Ý խմբերի ընդգրկմամբ ÏñÃ³Ùß³ÏáõÃ³ÛÇÝ Ï»ÝïñáÝÇ í»ñ³Í»Éáõ Ýå³ï³Ïáí£

ºñ¨³ÝÇ Î»ÝïñáÝ Ñ³Ù³ÛÝùáõÙ §äÇñ»³¦ êäÀ Ï³ñ·³íÇ×³Ïáí ·áñÍ»É ¿ Ù»Ï Ý³Ë³¹åñáó³Ï³Ý Ëուսը (ïÝûñ»Ýª ազգությամբ հույն Ø³ñÇ ¶Ûá½³ÉÛ³Ý), ë³Ï³ÛÝ Ý»ñÏ³ÛáõÙë, å³Ñ³Ýç³ñÏ ãÉÇÝ»Éáõ Ñ»ï¨³Ýùáí, գործում է հայկական խումբ: Մանկապարտեզում կազմակերպվում են տարաբնույթ կրթամշակութային միջոցաéáõÙÝ»ñ ÑáõÝ³Ï³Ý Ñ³Ù³ÛÝùÇ Ñ³Ù³ñ£

¶ÛáõÙñÇÇ ÃÇí 18 Ù³ÝÏ³å³ñï»½Ç ïÝûրենը ազգությամբ եզդի է, Երևանի Կենտրոն համայնքում թիվ 6 մանկապարտեզի տնօրեն Իդա Իվանովան ազգությամբ ռուս է: ²qqությամբ ռուս են նաև զինվորական կայազորների ենթակայության Ù³ÝÏ³å³ñï»½Ý»ñÇ ïÝûñ»ÝÝ»ñÁ£

Արարատի մարզի Դիմիտրով գյուղի մանկապարտեզի տնօրեն Աննա Շահիր³½áí³Ý ազգությամբ ասորի է:

ÐÐ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý ¹åñáóÝ»ñáõÙ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ÉñÙ³Ý ã³÷áñáßÇãÝ»ñÁ ÙÇ³ëÝ³Ï³Ý »Ý, ³ÝÏ³Ë áõëáõóÙ³Ý É»½íÇó:

Ð³Ù³Ó³ÛÝ ÐÐ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý 25.07.2002Ã. N1392-Ü áñáßÙ³Ý ¨ ÙÇçÝ³Ï³ñ· ÏñÃáõÃÛ³Ý ã³÷áñáßÇãÝ»ñÇ՝ Ñ³ëï³ïáõÃÛ³Ý ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ ÙÇçÇÝ Ëïáõ ÃÛáõÝÁ ë³ÑÙ³ÝíáõÙ ¿ 25-30 ëáíáñáÕ ï³ññ³Ï³Ý ¨ ÙÇçÇÝ ¹åñáóÇ Ñ³Ù³ñ, 20-25 ëáíáñáÕ ³í³· ¹åñáóÇ Ñ³Ù³ñ:

ê³Ï³ÛÝ, ³é³ÝÓÇÝ ¹»åù»ñáõÙ (լեռնային, բարձր լեռնային, սահմանամերձ գյուղական բնակավայրերի դպրոցներում, ºÊ §î³ñ³Í³ßñç³Ý³ÛÇÝ Ï³Ù ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ É»½áõÝ»ñÇ ºíñáå³Ï³Ý Ë³ñïÇ³Ûáí¦ å³ßïå³ÝíáÕ

É»½áõÝ»ñáí ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñ áõÝ»óáÕ ù³Õ³ù³ÛÇÝ ¨ ·ÛáõÕ³Ï³Ý ¹åñáóÝ»ñáõÙ ¨ ³ÛÉ ¹»åù»ñáõÙ), ավելի պակաս խտությամբ դասարան կարող է բացվել նախարարության թույլտվությամբ՝ նախապես համաձայնեցնելով ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛան հետ, կամ հաստատության լրացուցիչ ֆինանսավորման աղբյուրների հաշվին՝ խորհրդի որոշմամբ:

<u>Ð³Û³ëï³ÝÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý¹åñáóÝ»ñáõÙ ëáíáñáÕ »½¹Ç »ñ»Ë³Ý»ñÇ ¨ »½¹Ç»ñ»ÝÇ ¹³ë³í³Ý¹Ù³ÝÙ³ëÇÝ</u>

Ì³Ûñ	¸åñáó	¸³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ »½¹Ç»ñ»Ý
ºñ¨³Ý	ÃÇí 95, 101, 107 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹í»Éáõ ¿ 2009-10ÃÃ. áõëáõÙÝ³Ï³Ý ï³ñáõÙ
Îáï³ÛùÇ Ù³ñ½	¼áíáõÝÇ Ù/¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
²ñ³.³Íáï ÝÇ Ù³ñ½	²íÃáÝ³ÛÇ Ñ/¹å. <u>Ø»Í³Óáñ</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	´³Ûë½Ç Ñ/¹å. <u>úÃ¨³Ý</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	´³éáÅÇ Ñ/¹å. <u>²ñ¨áõï</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	¶Û³ÉÃáÛÇ Ñ/¹å. <u>Î³Ýã</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	ÂÉÉùÇ Ñ/¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	Ð³ÏÏáÛÇ Ñ/¹å. <u>Ð³Ïá</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	Ղաբաղթափայի հ/դպ. <u>¹Ù³ë³ñ</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	êáñÇÏÇ Ñ/¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿

Եզդի երեխաները սովորում են հայերենով ուսուցմամբ դասարաններում և áõëáõÙÝ³ëÇñáõÙ »Ý »½¹Ç»ñ»Ý՝ դպրոցական բաղադրիչի հաշվին:

<u>Ð³Û³ëï³ÝÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý¹åñáóÝ»ñáõÙ ëáíáñáÕ ùáõñ¹ »ñ»Ë³Ý»ñÇ ¨ ùñ¹»ñ»ÝÇ ¹³ë³í³Ý¹Ù³ÝÙ³ëÇÝ</u>

Ì³Ûñ	¸åñáó	¸³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ ùñ¹»ñ»Ý
Îáï³ÛùÇ Ù³ñ½	¼áíáõÝÇ Ù/¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
²ñ³.³Íáï ÝÇ Ù³ñ½	²É³.Û³½Ç Ù/¹	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	²íß»ÝÇ ÑÇùÝ.¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	²Ùñ»-Â³½³ÛÇ Ñ/¹å. <u>ê³¹áõÝó</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	¸»ñ»ÏÇ Ù/¹ <u>Ö³ñ×³ÏÇë</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	ØÇñ³ùÇ Ñ/¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	Þ»ÝÏ³ÝÇÇ ÑÇùÝ.¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	æ³ÙßÉáõÇ ÑÇùÝ.¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	èÛ³-Â³½³ÛÇ Ù/¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	ê³Ý·Û³éÇ Ñ/¹å. <u>Î³ÝÛ³ßÇñ</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	êÇ÷³ÝÇ Ù/¹å	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	úñÃ³×Û³ÛÇ ÑÇùÝ.¹å. <u>ØÇçÝ³ïáõÝ</u>	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿

Քուրդ երեխաները սովորում են հայերենով ուսուցմամբ դասարաններում և áõëáõÙÝ³ëÇñáõÙ »Ý ùñ¹»ñ»Ý՝ դպրոցական բաղադրիչի հաշվին:

Ð³Û³ëï³ÝÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý¹åñáóÝ»ñáõÙ ëáíáñáõ ÑáõÛÝ »ñ»Ë³Ý»ñÇ ¨ ÑáõÝ³ñ»ÝÇ ¹³ë³í³Ý¹Ù³ÝÙ³ëÇÝ

Ì³Ûñ	¸åñáó	¸³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ ùñ¹»ñ»Ý
ºñ¨³Ý	ÃÇí 74 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿

ºñ¨³ÝÇ ÃÇí 12 ÙÇçÝ³Ï³ñ· ¹åñáóáõÙ 1996Ã.-Çó Ð³Û³ëï³ÝáõÙ ÐáõÝ³ëï³ÝÇ դեսպանատան աջակցությամբ և ֆինանսավորմամբ ուսուցանվում է հուն³ñ»Ý 2-9-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñáõÙ՝ կամավորության սկզբունքով:

ºñ¨³ÝÇ ÃÇí 74 ÙÇçÝ³Ï³ñ· ¹åñáóáõÙ 1997Ã.-Çó ÐÐ ÎñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·ÇïáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñÇ Ññ³Ù³Ýáí Ð³Û³ëï³նում Հունաստանի դեսպանատան աջակցությամբ 2-8-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝóÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ áõëáõÙÝ³ëÇñíáõÙ ¿ ÑáõÝ³ñ»Ý՝ ¹åñáó³Ï³Ý å³ñï³¹Çñ ¹³ë³Å³Ù»ñÇ Ñ³ßíÇÝ:

ºñ¨³ÝÇ ÃÇí 132 ÙÇçÝ³Ï³ñ· ¹åñáóáõÙ 2007Ã.-Çó Ð³Û³ëï³ÝáõÙ ÐáõÝ³ëï³ÝÇ դեսպանատան աջակցությամբ ուսումնաëÇñíáõÙ ¿ ÑáõÝ³ñ»Ý՝ խմբակի դասաժամերի Ñ³ßíÇÝ:

Ð³Û³ëï³ÝÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý¹åñáóÝ»ñáõÙ ëáíáñáõ ³ëáñÇ »ñ»Ë³Ý»ñÇ ¨ ³ëáñ»ñ»ÝÇ ¹³ë³í³Ý¹Ù³ÝÙ³ëÇÝ

Ì³Ûñ	¸åñáó	¸³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ ³ëáñ»ñ»Ý
º ñ ¨ ³ Ý		
Î»Ý ïñáÝ	N 8	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
²ñ³ñ³ ïÇÙ³ñ½		
	Ì»ñÇÝ ¸íÇÝ	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
	¸ÇÙÇïñáí	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
Îáï³ÛùÇ Ù³ñ½	²ñ½ÝÇ	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿

Ասորի երեխաներն իրենց ընտրությամբ ëáíáñáõÙ »Ý ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ éáõë»ñ»Ýáí ուսուցմամբ դաë³ñ³ÝÝ»ñáõÙ՝ ³é³çÝáñ¹í»Éáí ³½·³ÛÇÝ ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý ¹åñáóÇ (¹³ë³ñ³ÝÇ) áõëáõÙÝ³Ï³Ý Íñ³·ñáí:

ºñ¨³ÝÇ ².äáõßÏÇÝÇ ³Ýí³Ý (ÃÇí 8) ¹åñáóáõÙ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ ³ëáñ»ñ»ÝÇ Ëáñ³óí³Í áõëáõóáõÙ, áñï»Õ ³é³ñÏ³Ý ¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ éáõë»ñ»Ýáí áõëáõóáõÙ՝ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñáõÙ:

²ñ³ñ³ïÇÙ³ñ½Ç ì»ñÇÝ ¸íÇÝ ·ÛáõÕÇ ¹åñáóÇ ïÝûñ»Ý ²Ç¹³ È³½ñ¨³Ý ¨ Îáï³ÛùÇ Ù³ñ½Ç ²ñ½ÝÇÇ ¹åñáóÇ ïÝûñ»Ý êáýÛա Սիմոնովան ազգությամբ ասորի են:

Î³½Ùí»É ¨ Ý»ñ¹ñí»É ¿ §²½·³ÛÇÝ ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý ¹åñáóÇ (¹³ë³ñ³ÝÇ) ûñÇÝ³Ï»ÉÇ áõëáõÙÝ³Ï³Ý åÉ³ÝÁ¦, Áëï áñÇ ³½·³ÛÇÝ ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³Ûñ»ÝÇ É»½íÇ ¨ ·ñ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý áõëáõóÙ³Ý Ñ³Ù³ñ 1-10-ñ¹ դասարաններում հատկացված է շաբաթական 43 դասաժամ:

ÐÐ ²ñ³·³ÍáïÝÇ ²Ùñ»-Ã³½³ ·ÛáõÕÇ ÙÇçÝ³Ï³ñ· ¹åñáóÇ ³Ý·É»ñ»ÝÇ áõ³áõóãÇ Ñ³Ù³ñ ³ÝóÏ³óí»É »Ý ë»ÙÇÝ³ñ å³ñ³åÙáõÝùÝ»ñ՝ áõëáõóÙ³Ý Å³Ù³Ý³Ï³ÏÇó Ù»Ãá¹Ý»ñÇ վերաբերյալ: Ուսուցիչներին տրամադրվել է անգլերեն լեզվով գրականություն, մեթոդական ÝÛáõÃ»ñ, ûñÇÝ³Ï»ÉÇ Ã»Ù³ïÇÏ åÉ³ÝÝ»ñ:

2002Ã. ÎñÃáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëïÇïáõïáõÙ ³ÝóÏ³óí»É »Ý ³ëáñ»ñ»Ý É»½íÇ 22 áõëáõóÇãÝ»ñÇ 74-Å³ÙÛ³ í»ñ³å³ïñ³ëïÙ³Ý¹³ëÁÝÃ³óÝ»ñ:

2004Ã. ÙßïÍí»É ¿ §º½¹Ç»ñ»Ý É»½íÇ ¨ ·ñ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý¦ 1-10 ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ Íñ³·ÇñÁ, áñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý ÝÛáõÃ»ñ` »½¹Ç ÅáÕáíñ¹Ç å³ïÙáõÃÛ³Ý ¨ ÙßïÍáõÛÃÇ վերաբերյալ:

2004-2005ÃÃ. ÙßïÍí»É ¿ §²ëáñ»ñ»Ý É»½íÇ ¨ ·ñ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý¦ Íñ³·ÇñÁ 1-10 ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ, áñÇ Ù»ç ÇÝï»·ñí³Í »Ý ÝÛáõÃ»ñ ³ëáñÇ ÅáÕáíñ¹Ç å³ïÙáõÃÛ³Ý ¨ մշակույթի վերաբերյալ:

2006Ã. ÎñÃáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëïÇïáõïÁ Ù³ëÝ³Ïó»É ¿ §º½¹Ç»ñ»Ý É»½íÇ ¨ ·ñ³Ï³ÝáõÃÛ³Ý¦ 1-3 ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ ëï»ÕÍÙ³ÝÁ:

2006Ã. ÎñÃáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëïÇïáõïÇ Ñրատարակչական բաժինը հրատար³ÏÙ³Ý է պատրաստել «Ասորերենի այբբենարանը» տարրական դասարանների համար:

ÎñÃáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëïÇïáõïáõÙ ·áõÍáõÙ »Ý ÐÐ Î¶Ü §Æñ³Ý³·Çïáõ Ã Û³Ý¦ ¨ §ê»Ù³·ÇïáõÃÛ³Ý¦ ³é³ñÏ³Û³Ï³Ý Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáíÝ»ñÁ, áñáÝù Çñ³Ï³Ý³óÝáõÙ »Ý »½¹Ç»ñ»Ý ¨ ³ëáñ»ñ»Ý É»½áõÝ»ñáí áõëáõÙÝ³Ï³Ý Íñ³·ñ»ñÇ, ¹³ë³·ñù»ñÇ, Ó»éÝ³ñÏÝ»ñÇ ÷áõÓ³ùÝÝáõÃÛáõÝ:

Եզդիական համայնքի միջնորդությամբ՝ եզդիների և ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների ԵՄ-ի աջակցությամբ եզդի մասնագետ:

2008Ã. Ñ³ï³ñ³Ïí»É »Ý 4-ñ¹, 5-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ §º½¹Ç»ñ»Ý¦ ¹³ë³·ñù»ñÁ:

2009Ã. ÏÑñ³ï³ñ³Ï»Ý 6-ñ¹, 7-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ ¹³ë³·ñù»ñÁ, ÇëÏ 8-ñ¹ ¨ 9-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñÇ ¹³ë³·ñù»ñÁ Ý³Ë³ï»ëáõÙ¿ Ññ³ï³ñ³Ï»É Ñ³çáñ¹ ï³ñÇÝ»ñÇÝ:

ÐÐ ÎñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·Çïáõ Ã Û³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëïÇïáõïáõÙ Ññ³ï³ñ³ÏÙ³Ý »Ý Ý³Ë³å³ïñ³ëïáõÙ ùñ¹»ñ»ÝÇ ¹³ë³·ñù»ñ ³ÛÝ Ù³ñ¹Ï³Ýó Ñ³Ù³ñ, áíù»ñ Çñ»Ýó ùáõñ¹ »Ý Ñ³Ù³ñáõÙ:

<u>Ð³Û³ëï³ÝÇ Ñ³Ýñ³ÏñÃ³Ï³Ý ¹åñáóÝ»ñáõÙ ëáíáñáÕ</u>
<u>éáõë »ñ»Ë³Ý»ñÇ ¨ éáõë»ñ»ÝÇ ¹³ë³í³Ý¹Ù³Ý Ù³ëÇÝ</u>

N	ì³Ûñ	¸åñáó	¸³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ éáõë»ñ»Ý
1.	ºñ¨³Ý	7	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		8	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		29	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		35	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		55	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		69	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		62	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		77	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		85	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		109	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		122	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		124	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		132	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		164	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		147	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		176	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
2.	Îáï³ÛùÇ Ù³ñ½	Ðñ³½¹³ÝÇ ÃÇí 10 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		Աբովյանի թիվ 4 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		ÜáñÐ³×ÝÇ ÃÇí 2 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		²é½ÝÇÇ ·. ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
		â³ñ»Ýó³í³ÝÇ ÃÇí 3 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿
3.	¶»Õ³ñùáõÝÇùÇ Ù³ñ½	ê¨³ÝÇ ÃÇí 3 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ¿

4.	ÞÇñ³ÏÇ Ù³ñ½	¶ÛáõÙñÇÇ ÃÇí 2 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		¶ÛáõÙñÇÇ ÃÇí 7 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		¶ÛáõÙñÇÇ ÃÇí 23 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
5.	Èáéáõ Ù³ñ½	ì³Ý³ÓáñÇ ÃÇí 4 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		ì³Ý³ÓáñÇ ÃÇí 11 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		î³ßÇñÇ ÃÇí 1 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		üÇáÉ» ïáíáÛÇ ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		È»ñÙáÝ ïáíáÛÇ ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
6.	²ñÙ³íÇñÇ Ù³ñ½	²ñÙ³íÇñÇ ÃÇí 5 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		ì³Õ³ñß³å³ïÇ ÃÇí 5 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
7.	î³íáõßÇ Ù³ñ½	¸ÇÉÇç³ÝÇ ÃÇí 2 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		Æç¨³ÝÇ ÃÇí 5 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
8.	²ñ³ñ³ïÇ Ù³ñ½	²ñï³ß³ïÇ ÃÇí 4 ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		ì»ñÇÝ ¸íÇÝ ·ÛáõÕÇ ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿
		¸ÇÙÇïñáíÇ ·ÛáõÕÇ ¹å.	¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿

ÐÐ-áõÙ Ï³Ý Ýաև ՌԴ բանակի կայազորի 6 դպրոցներ, որից երկուսÁ` ºñ¨³ÝáõÙ, ÙÝ³ó³ÍÁ` ²ñï³ß³ïáõÙ, Ø»ÕñÇáõÙ, ²ñÙ³íÇñáõÙ, ¶ÛáõÙñÇáõÙ:

Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛ³Ý 1410 ÙÇçÝ³Ï³ñ·¹åñáóÝ»ñÇó Ù»ÏÁ éáõë»ñ»նով ուսուցմամբ է, ÇëÏ 39-áõÙ, áñÇó 2-Á Ù³ëÝ³íáñ»Ý, ·áõÍáõÙ »Ý 1-11-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñ` éáõë»ñ»նով ուսուցմամբ (³é³ÝÓÇÝ ¹åñáóÝ»ñáõմ բացակայում են որոշ դասարանÝ»ñ): 37 ¹åñáóÇó 16-Á ºñ¨³ÝáõÙ »Ý, ÇëÏ ÙÝ³ó³ÍÁª Ù³ñ½»ñáõÙ:

êáíáñáÕÝ»ñÇ ÃÇíÁ ³Ûë ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñáõÙ Ï³½ÙáõÙ ¿ ßáõñç 10 Ñ³½. ³ß³Ï»ñï, áñáÝó ÍÝáÕÝ»ñÝ áõÝ»Ý èáõë³ëï³ÝÇ ù³Õ³ù³óÇáõÃÛáõÝ կամ ազգությամբ ռուս են: Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարաններում սովորում են նաև ³½.³ÛÇÝ ÷áùñ³Ù³ëÝáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ èáõë³ëï³ÝÇó í»ñ³¹³ñÓ³Í ³ß³Ï»ñïÝ»ñÁ, áñáÝù ÁÝ¹áõÝíáõÙ »Ý éáõë»ñ»Ýáí ուսուցմամբ դասարաններ:

Ü»ñÏ³ÛáõÙë ºñ¨³ÝáõÙ ·áõÍáõÙ »Ý »ñÏáõ Ù³ëÝ³íáñ ¹åñáóª §êÉ³íÛ³ÝëÏ³Û³¦ (¹åñոցը ռուսերենով ուսուցմամբ է), §Ø³ßïáó¦ (áõÝÇ éáõë»ñ»Ýáí áõëáõóմամբ ¹³ë³ñ³ÝÝ»ñ): ²ÛÝï»Õ ÝáõÛÝå»ë ëáíáñáõÙ »Ý ³ß³Ï»ñïÝ»ñ, áñáÝó ÍÝáÕÝ»ñÝ áõÝ»Ý èáõë³ëï³ÝÇù³Õ³ù³óÇáõÃÛáõÝ Ï³Ù ÍÝáÕÝ»ñից մեկը ազգությամբ ռուս է:

Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛ³Ý Î³é³í³ñáõÃÛ³Ý ¨ èáõë³ëï³ÝÇ ¸³ßÝáõÃÛ³Ý Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ ÏñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·ÇïáõÃÛ³Ý áÉáñïáõÙ Ñ³Ù³·áõÍ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ÑÇÙÝ³Ï³ÝáõÙ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ §Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛ³Ý Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý ¨ èáõë³ëï³ÝÇ ¸³ßÝáõÃÛ³Ý Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý ÙÇç¨ ÙßïáõÛÃÇ, ·ÇïáõÃÛ³Ý ¨ ÏñÃáõÃÛ³Ý բնագավառÝ»ñáõÙ Ñ³Ù³·áõÍ³ÏóáõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ¦ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇ ßñç³Ý³ÏÝ»ñáõÙ (1995Ã. ÝáÛ»Ùքեր): ºÉÝ»Éáí í»ñáÑÇßÛ³É Ñ³Ù³Ó³ÛÝ³·ñÇó` ÐÐ ÎñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·ÇïáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ Ñ³Ý¹Çë³ÝáõÙ ¿ ·áõÍÁÝÏ»ñ è¸ ÏñÃ³Ï³Ý ¨ ·Çï³Ï³Ý Íñ³·ñ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ·áõÍÁÝÃ³óáõÙ:

1999Ã. ÐÐ Îառավարության որոշմամբ հաստատվել է «Ռուսերեն դպրոցներում Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛ³Ý ÏñÃáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·áõÙ ¨ ÙßïáõÃ³ÛÇÝ–Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý ÏÛ³ÝùáõÙ¦ Ñ³Û»ó³Ï³ñ·Á:

Ռուսերենով ուսուցմամբ դպրոցներում (¹³ë³ñ³ÝÝ»ñáõÙ) û·ï³·áõÍíáõÙ »Ý è¸ Èáõë³íáõñáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó »ñ³ßË³íáõñí³Í ¹³ë³·ñù»ñÁ, ÇÝãå»ë Ý³¨ ÐÐ ÏñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·ÇïáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó »ñ³ßË³íáõñí³Í ¨ Ñ³ëï³ïí³Í Íñ³·ñ»ñÁ:

2006Ã.-Çó ëÏë³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñÇ èáõë³ëï³ÝáõÙ Ð³Û³ëï³ÝÇ ï³ñí³ կապակցությամբ Ռուսաստանի ÏñÃ³Ï³Ý ¨ ·Çï³Ï³Ý Ñ³ëï³ïáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³Ýó »Ý

Ï³óí»É ÙÇ ß³ñù ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñª Ð³Û³ëï³ÝÇ ¨ èáõë³ëï³ÝÇ ·ÇïÝ³Ï³ÝÝ»ñÇ, ÇÝãå»ë նաև կրթության և գիտության ասպարեզում ականավոր գործիչների մասնակցությամբ:

Հանրապետության բոլոր հանրակրթական հայկական դպրոցներում ռուսաց լեզուն և ·ñ³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ ëÏë³Í 2-ñ¹ ¹³ë³ñ³ÝÇó ÙÇÝã¨ 11-ñ¹ ¹³ë³ñ³Ý, ¨ áõëáõóáõÙÁ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ ¿ Ð³Û³ëï³ÝáõÙ ëï»ÕÍí³Í ¹³ë³·ñù»ñáí, áñï»Õ Ñ³ßíÇ »Ý ³éÝí»É ³½·³ÛÇÝ ¹åñáóáõÙ éáõë³óÉ»½íÇ ¹³ë³í³Ý¹Ù³Ý ³é³ÝÓÝ³Ñ³ïÏáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

1999Ã.-ÇÝ ÁÝ¹áõÝí³Í ÐÐ Îառավարության որոշմամբ ՀÐ-ում բացվել են ռուսերենի խորացված ուսուցմամբ դպրոցներ (Ãíáí 60), áñï»Õ ³é³ñÏ³Ý ¹³ë³í³Ý¹íáõÙ ¿ 1-ÇÝ ¹³ë³ñ³ÝÇó: ²Û¹ ¹åñáóÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ Ññ³ï³ñ³Ïí»É »Ý Ñ³ïáõÏ ¹³ë³·ñù»ñ ¨ Ù»Ãá¹³Ï³Ý Ó»éÝ³ñÏÝ»ñ:

ÐÐ Î¶Ü ÏñÃáõÃÛ³Ý ³½·³ÛÇÝ ÇÝëïÇïáõïÇ ¨ ÐÐ éáõë³ó É»½íÇ ½³ñ·³óÙ³Ý կենտրոնում պարբերաբար անց են կացվում ռուսաց լեզվի ուսուցիչների í»ñ³å³ïñ³ëïÙ³Ý ¹³ëÁÝÃ³óÝ»ñ, ë»ÙÇÝ³ñ-ËáñÑñ¹³ÏóáõÃÛáõÝÝ»ñ: ÜÙ³Ý ¹³ëÁÝÃ³óÝ»ñ »Ý Ï³½Ù³Ï»ñåíáõÙ Ý³¨ Ð³Û-éõë³Ï³Ý (êÉ³íáÝ³Ï³Ý) Ñ³Ù³Éë³ñ³ÝáõÙ: Úáõñ³ù³Ýãյուր տարի ուսուցիչների մի քանի խմբեր վերաå³ïñ³ëïÙ³Ý »Ý Ù»ÏÝáõÙ ØáëÏí³:

Ð³Û³ëï³ÝÇ áñáß ¹åñáóÝ»ñÁ Ïñáõù »Ý éáõë ·ÇïÝ³Ï³ÝÝ»ñÇ, ·ñáÕÝ»ñÇ ¨ բանաստեղծների անունները՝ Ա.Սախարովի անվան, Վ.ՄայաÏáíëÏáõ ³Ýí³Ý, ².´ÉáÏÇ ³Ýí³Ý, ².â»ËáíÇ ³Ýí³Ý, ì.´»ÉÇÝëÏáõ ³Ýí³Ý, È.îáÉëïáÛÇ ³Ýí³Ý ¨ ³ÛÉÝ: ².äáõßÏÇÝÇ ³ÝáõÝÁ ÏñáÕ ¹åñáóÝ»ñÁ (¶ÛáõÙñÇ, ì³Ý³Óáñ, êï»÷³Ý³í³Ý ¨ ºñ¨³Ý ù³Õ³ùÝ»ñáõÙ) ï³ñÇÝ»ñ ß³ñáõÝ³Ï Ù³ëÝ³ÏóáõÙ »Ý ²äÐ ¨ ´³ÉÃÛ³Ý »ñÏñÝ»ñÇ ¹åñáóÝ»ñÇ ËáñÑñ¹³ÅáÕáíÝ»ñÇÝ:

Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛáõÝáõÙ ³Ù»Ý³ÙÛ³ ³ÝóÏ³óíáÕ ¹åñáó³Ï³ÝÝ»ñÇ ûÉÇÙåÇ³¹³Ý»ñÇ ³é³ñÏ³Û³ó³ÝÏáõÙ ï»Õ¿ ·ï»É Ý³¨ éáõë»ñ»ÝÁ (¹åñáó³Ï³Ý, ßñç³Ý³ÛÇÝ, ù³Õ³ù³ÛÇÝ, Ù³ñ½³ÛÇÝ, Ñ³Ýñ³å»ï³Ï³Ý ÷áõÉ»ñ): Î³½Ù³Ï»ñåíáõÙ »Ý ÙñóáõÛÃÝ»ñ ¨ ÷³é³ïáÝÝ»ñ:

Ð³Û³ëï³ÝÇ ¹åñáó³Ï³ÝÝ»ñÁ Ù³ëÝ³ÏóáõÙ »Ý éáõë³óÉ»½íÇ Ñ»é³Ñ³ñ (¹Çëï³ÝóÇáÝ) ûÉÇÙåÇ³¹³ÛÇÝ ¨ ³ñ¹»Ý Ï³Ý 3 Ñ³ÕÃáÕÝ»ñª ºñ¨³ÝÇó, Î³å³ÝÇó ¨ êÇëÇ³ÝÇó:

Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ ï³ñÇ ¹åñáó³Ï³ÝÝ»ñÁ Ñ³Ý·ëï³ÝáõÙ »Ý èáõë³ëï³ÝÇ ¸³ßÝáõÃÛ³Ý ամառային կրթական ճամբարներում (միջազգային ճամբար «Մոսկովիա»):

²ñ¹»Ý ³í³Ý¹áõÛÃ ¿ ¹³ñÓ»É Ñ³Ýñ³ÏñÃáõÃÛ³Ý áÉáñïÇ Õ»Ï³í³ñÝ»ñÇ, ¹åñáóÝ»ñÇ ïÝûñ»ÝÝ»ñÇ ¨ áõëáõóÇãÝ»ñÇ Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ØáëÏí³ÛáõÙ Ï³½Ù³Ï»ñåíáõÕ ë»ÙÇÝ³ñ-Ñ³Ù³ÅáÕáíÝ»ñÇÝ:

Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛ³Ý éáõë»ñ»ÝÇ 29 áõëáõóÇãÝ»ñ 2001-2008ÃÃ. ¹³ñÓ»É »Ý äáõßÏÇÝÛ³Ý Ùñó³Ý³Ï³ÏÇñÝ»ñ:

²Ù»Ý ï³ñÇ èáõë³ëï³ÝÇ ¸³ßÝáõÃÛáõÝÇó Ð³Û³ëï³Ý, áñå»ë Ù³ñ¹³ëÇñ³Ï³Ý û·ÝáõÃÛáõÝ, Ý»ñÙáõÍíáõÙ ¿ áõëáõÙÝ³Ù»Ãá¹³Ï³Ý ·ñ³Ï³ÝáõÃÛáõÝ:

Î³ë ï³ñÇ ß³ñáõÝ³Ï ÐÐ-áõÙ Ññ³ï³ñ³ÏíáõÙ ¿ §èáõë³ó É»½áõÝ Ð³Û³ëï³ÝáõÙ¦ ամսագիրը և անվճար տրվում է բոլոր դպրոցներին:

ÐÐ ÏñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·ÇïáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ èáõë³ëï³ÝÇ ¸³ßնության տարբեր ÏñÃ³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï Ñ³Ù³ï»Õ ÇÑ³Ï³Ý³óÝáõÙ ¿ ï³ñ³ï»ë³Ï áõëáõÙÝ³Ï³Ý Íñ³·ñ»ñ ¨ Ý³Ë³·Í»ñ, ÐÐ ÏñÃáõÃÛ³Ý ¨ ·ÇïáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ Ýå³ëïáõÙ ¿ Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³-պետությունում ռուսաց լեզվի տարածմանը, զարգացմանը և դերի բարձրացÙ³ÝÁ, áñå»ë ÙÇç³½·³ÛÇÝ Ñ³Õáñ¹³ÏóÙ³Ý ÙÇçáóÇ: